

ชื่อเรื่อง	การปรับเปลี่ยนโครงสร้างสาร acanthoic acid จากต้นเปล้าใหญ่เพื่อเพิ่มมูลค่าสมุนไพรไทย
ชื่อผู้วิจัย	ธีรพิชญ์ เกษมสุข สุนิษา สุวรรณเจริญ และอาภาพร บุญมี
หน่วยงาน	ภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ปีงบประมาณ	2560

บทคัดย่อ

Acanthoic acid สารในกลุ่ม pimarane diterpenoid ซึ่งถูกรายงานว่าแยกได้จากเปลือกต้นเปล้าใหญ่ ก่อนหน้านี้ acanthoic acid พบรายงานว่ามีฤทธิ์ทางชีวภาพที่หลากหลาย เช่น ป้องกันการเป็นพิษในตับ ต้านการอักเสบ และต้านมะเร็ง เป็นต้น งานวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อสกัดแยกและสังเคราะห์ และทดสอบฤทธิ์ความเป็นพิษต่อเซลล์ของอนุพันธ์ชนิดใหม่ของ acanthoic acid จากเปลือกต้นเปล้าใหญ่ในจังหวัดราชบุรี โดยสาร acanthoic acid ที่แยกได้ถูกนำมาปรับเปลี่ยนโครงสร้างด้วยวิธีทางเคมี พบว่าอนุพันธ์ชนิดใหม่ทั้งสิ้น 25 อนุพันธ์ ให้ร้อยละผลผลิตอยู่ในระดับดี อนุพันธ์ชนิดใหม่ที่สังเคราะห์ได้ถูกนำไปทดสอบความเป็นพิษต่อเซลล์มะเร็งท่อน้ำดีพบว่ามียุพันธ์สังเคราะห์ 5 ชนิด (48a 48h 50a 50b และ 50j) ที่มีฤทธิ์ยับยั้งเซลล์มะเร็ง KKU-055 KKU-213 และ KKU-214 ได้สูงกว่า acanthoic acid โดยเฉพาะอย่างยิ่งอนุพันธ์สังเคราะห์ชนิดใหม่คือ 4-Nitrobenzyl triazolyl acanthoic esters 50j แสดงฤทธิ์ยับยั้งเซลล์มะเร็งท่อน้ำดีได้ดีที่สุด ซึ่งคาดว่าสารชนิดนี้จะสามารถใช้เป็นสารต้นแบบสำหรับการพัฒนาเป็นยาในอนาคต

คำสำคัญ: การปรับเปลี่ยนโครงสร้าง Acanthoic acid เปล้าใหญ่ เซลล์มะเร็งท่อน้ำดี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

Research Title	Structure Modification of Acanthoic acid from <i>Croton oblongifolius</i> Roxb. for Increasing value Thai Medicinal Plant
Researchers	Teerapich Kasemsuk Sunisa Suwancharoen and Apaporn Boonmee
Organization	Department of Chemistry, Faculty of Science and Technology
Year	2016

Abstract

Acanthoic acid, a pimarane diterpenoid compound, has been isolated from stem bark of *Croton oblongifolius* Roxb. Previously, acanthoic acid has been shown to exhibit a wide range of biological activities such as hepatotoxicity, anti-inflammation and anticancer activity. The aim of our program was to isolate, synthesize and cytotoxicity activity of acanthoic acid derivatives from stem bark of *Croton oblongifolius* Roxb. in Ratchaburi province. The isolated compound was also converted by chemical modification to obtain twenty-five new derivatives in good yields. All synthetic compounds were evaluated for cytotoxicity activity against cholangiocarcinoma cancer cells. Five synthetic compounds (**48a** **48h** **50a** **50b** and **50j**) were found to potent against KKKU-055 KKKU-213 and KKKU-214 cancer cells than acanthoic acid. New synthetic compound, 4-nitrobenzyl triazolyl acanthoic esters **50j** derivative showed higher affinities than the acanthoic acid. This compound can be considered as lead molecule for further study.

Keywords: Structure modification, Acanthoic acid, *Croton oblongifolius* Roxb, Cholangiocarcinoma cancer cells